

**የኮሮና ቫይረስ (COVID-19) ወረርሽኝ ለመከላል እና ለመቆጣጠር
የተመደበ ፈንድ የሚመራበት የፋይናንስ አስተዳደር ሥርዓት**

መመሪያ ቁጥር 63/2012

**የገንዘብ ሚኒስቴር
ሚያዝያ/2012 ዓ/ም**

የኮሮና ቫይረስ (COVID-19) ወረርሽኝ ለመከላል እና ለመቆጣጠር የተመደበ ፈንድ የሚመራበት የፋይናንስ አስተዳደር ሥርዓት

መመሪያ ቁጥር 63/2012

ክፍል አንድ ጠቅላላ

1. አውጪው ባለሥልጣን

የኢ.ፌ.ዴ.ሪ የገንዘብ ሚኒስቴር በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ መንግሥት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 648/2001 አንቀጽ 31 እና 75 በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ይህን መመሪያ አውጥቷል።

2. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ «የኮሮና ቫይረስ (COVID -19) ወረርሽኝ ለመከላል እና ለመቆጣጠር ከአገር ውስጥና እና ከውጭ የተገኘ ፈንድ የሚመራበት የፋይናንስ አስተዳደር ሥርዓት መመሪያ ቁጥር 63/2012» ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

3. ትርጓሜ

3.1. ፈንድ፡- በዚህ መመሪያ ውስጥ ፈንድ ተብሎ የተጠቀሰው የኮሮና ቫይረስ (COVID-19) ለመከላከልና ለመቆጣጠር የተሰበሰበ ገንዘብ እና ንብረት ማለት ነው።

3.2. አላቂ ዕቃ፡- የንጽህና መጠበቂያ ዕቃዎች፣ ኬሚካሎች፣ መድኃኒቶች፣ አልባሳቶች፣ ፍራሾች፣ የምግብ፣ ሽቀጣሽቀጦች እና የመሳሰሉትን ያካትታል።

3.3. ጥሬ ገንዘብ፡- በባንክ እና በሳጥን የሚቀመጥ ጥሬ ገንዘብ ማለት ነው።

3.4. በጊዜያዊነት የሚያዝ አደራ ንብረት፡- ለወረርሽኝ መከላከል በጊዜያዊነት የሚሰጥ ቤቶች፣ ተሽከርካሪዎች፣ ማሽነሪዎችን እና የመሳሰሉትን ንብረቶችን ያካትታል።

3.5. ወረርሽኝ፡- የኮሮና ቫይረስ (COVID-19) ማለት ነው።

3.6. ብሔራዊ ኮሚቴ፡- የኮሮና ቫይረስ (COVID-19) ለመከላከልና ለመቆጣጠር በፌዴራል ደረጃ በሚኒስትሮች ምክር ቤት የተቋቋመ ኮሚቴ ማለት ነው።

3.7. "ቋሚ ንብረት" ማለት በመንግሥት ግዥና ንብረት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 649/2001 የተሰጠውን ትርጉም የሚይዝ ሆኖ የተናጠል ዋጋው ከብር 1000 /አንድ ሺህ/ እና ከዚያ በላይ የሆነ ንብረት ነው።

4. የመመሪያው ተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ የኮሪና ቫይረስ (COVID-19) ወረርሽኝን ለመከላከልና ለመቆጣጠር ከተለያዩ ምንጮች የሚሰበሰበውን ገቢ እንዲያስተዳድሩ በፌዴራል ደረጃ ኃላፊነት በተሰጣቸው ተቋማት ላይ ሁሉ ተፈጻሚ ይሆናል።

5. ዓላማ

የዚህ መመሪያ ዓላማ የኮሪና ቫይረስ (COVID-19) ወረርሽኝ ለመከላከልና ለመቆጣጠር ከውጭ እና ከአገር ውስጥ የሚገኘውን የእርዳታ ገንዘብና ንብረት አሰባሰብ፣ አስተዳደር፣ ክፍያ አፈፃፀም፣ ሪፖርት አቀራረብ እና የውስጥ ቁጥጥር ሥርዓት ወጥ በሆነ ሁኔታ እንዲሰራ በማድረግ ፈንዱ ለታለመለት ዓላማ እንዲውል ማድረግ ነው።

**ክፍል ሁለት
ተግባርና ኃላፊነት**

6. የገንዘብ ሚኒስቴር ተግባርና ኃላፊነት

- 6.1. የባንክ ሂሳብ በሁሉም ባንኮች ይከፍታል፣ ዕርዳታ ወይም ድጋፍ ለሚያደርጉት አካላት ያሳውቃል፣
- 6.2. ዕርዳታውን ወይም ድጋፉን በጥሬ ገንዘብ ለሚያደርጉት አካላት ደረሰኝ የሚፈልጉ ከሆነ ገቢ መደረጉን አረጋግጦ ማስረጃ ይሰጣል፣
- 6.3. በግል ባንኮች አማካይነት የተሰበሰበው የዕርዳታ ገንዘብ ለዚሁ አገልግሎት ወደ ተከፈተው የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ወይም የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የባንክ ሒሳብ በየቀኑ መተላለፉን ይከታተላል፣
- 6.4. ብሔራዊ ኮሚቴው በሚሰጠው አመራር መሰረት ገንዘቡ ለተፈቀደላቸው የፌዴራል አስፈጻሚ መ/ቤቶች ያስተላልፋል፣ የሂሳብ ሪፖርት በየሶስት ወሩ እየተዘጋጀ መቅረቡን ይከታተላል፣

6.5. ለፈንዳ አገልግሎት የሚውሉ የፋይናንስ ሰነዶችን በመመሪያው መሠረት እንዲተላለፉ ያደርጋል፤ ተፈጻሚነታቸውን ይከታተላል፤ እንዲሁም በዚህ መመሪያ መሠረት የተፈጸሙ ዝርዝር የግዥ፣ የበጀት ፣ የንብረት አጠቃቀሞችን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤

6.6. ወረርሽኝ ከቆመ በኋላ ለዚህ ሥራ የተገዙ ወይም በዕርዳታ የተገኙ ንብረቶችን ለተቋማት ይመድባል፤ ጥሬ ገንዘቡን ወደ ተጠቃለለ ፈንድ ሂሳብ ገቢ ያስደርጋል፤ ተገቢው ምዝገባ መካሄዱንም ይከታተላል፤

7. የፌዴራል አስፈጻሚ አካላት ተግባርና ኃላፊነት

7.1. በCOVID-19 ወረርሽኝ ምክንያት መንግስት ከሰጣቸው ተልኮ አንጻር ወረርሽኝን ለመከላከልና ለመቆጣጠር የሚያስፈልጋቸውን በጀት ድጋፍ ለብሔራዊ ኮሚቴው ያቀርባሉ፤ ብሔራዊ ኮሚቴው የተፈቀደውን በጀት ለተፈቀደላቸው ዓላማ ብቻ መዋሉን ያረጋግጣሉ፤

7.2. ብሔራዊ ኮሚቴው በሚሰጠው አመራር መሰረት የተመደበውን ገንዘብ ከገንዘብ ሚኒስቴር በመቀበል ለየወረርሽኝን የመከላከልና የመቆጣጠር ሥራ ያውላሉ ፤ የሂሳብ ሪፖርቱን በየሶስት ወሩ እያዘጋጁ ያቀርባሉ፤

7.3. በወረርሽኝ የመከላከል ዘመቻ ለሚሳተፉ የጤና ባለሙያዎች እና ሌሎች ባለሙያዎች በጤና ሚኒስቴር እና በሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን በጋራ ተዘጋጅቶ በመንግስት በሚፀድቀው የጥቅማጥቅም መመሪያ መሠረት የሚፈፀም ይሆናል፤

7.4. ወረርሽኝ ከቆመ በኋላ ለዚህ ጉዳይ የተገዙና በዕርዳታ የተገኙ ንብረቶችን በዝርዝር መዝግበው ለገንዘብ ሚኒስቴር ያስተላልፋሉ፤

7.5. አስፈጻሚ አካላት በወረርሽኝ ምክንያት የተላለፈላቸውን ገንዘብ ብሔራዊ ኮሚቴው ጸድቆ በገንዘብ ሚኒስቴር ካልተረጋገጠ በስተቀር ለሌላ ስራ በፍጹም ማዋል አይችሉም፤

8. የብሔራዊ ክልላዊ መንግስታት ተግባርና ኃላፊነት

8.1. በክልል ደረጃ ወረርሽኝን ለመከላከል እና ለመቆጣጠር የሚሰበሰበው ገቢ በአግባቡ ሥራ ላይ ለማዋል የፌዴራል መንግስት ወረርሽኝን ለመከላከል እና ለመቆጣጠር ያወጣውን የፈንድ አስተዳደር መመሪያ በመከተል የክልሉ ፈንድ የሚመራበት የፋይናንስ አስተዳደር መመሪያ ያዘጋጃሉ፤

8.2. ከፌዴራል መንግስት በገንዘብ ሚኒስቴር ወይም በፌዴራል አስፈጻሚ አካላት በኩል ለብሔራዊ ክልላዊ መንግስታት ወረርሽኝን ለመከላል እና ለመቆጣጠር የሚተላለፈውን ፈንድ አጠቃቀም በተመለከተ ሪፖርት ያቀርባሉ፤

8.3. ብሔራዊ ክልላዊ መንግስታት በኩል ወረርሽኝን ለመከላል እና ለመቆጣጠር የሚሰበሰበው ገቢና የፈንዱ አጠቃቀም በተመለከተ ለብሔራዊ ኮሚቴና ለገንዘብ ሚኒስቴር የተጠቃለለ ሪፖርት በየጊዜው ያቀርባሉ፤

9. የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክና የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ተግባርና ኃላፊነት

9.1. ከገንዘብ ሚኒስቴር በሚተላለፍ ቋሚ ትዕዛዝ መሠረት ለወረርሽኝ መከላከያ በተከፈቱ የባንክ ሂሳቦች ገቢ የተደረጉ ገንዘቦች በየዕለቱ 11:00 ሰዓት ላይ በኢት/ብሔራዊ ባንክ ለኮሮና ቫይረስ (COVID-19) ወረርሽኝ መከላከያና መቆጣጠሪያ ተብሎ ወደ ተከፈተው የባንክ ሂሳብ ያስተላልፋሉ፤

9.2. የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ባንክ በባንክ ሂሳቡ ገቢ የተደረገውን ገንዘብ ክሬዲት አዲሻይስ ለገንዘብ ሚኒስቴር ይልካሉ፤

9.3. በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የኮሮና ቫይረስ (COVID-19) ወረርሽኝ መከላከያና መቆጣጠሪያ ተብሎ በተከፈተው የባንክ ሂሳብ ገቢ የተደረገውን ገንዘብ በገንዘብ ሚኒስቴር የበላይ ኃላፊዎች የባንክ ሂሳቡን እንዲያንቀሳቅሱ ውክልና በተሰጣቸው ሰዎች ብቻ ይንቀሳቀሳል፤

9.4. ገንዘብ ሚኒስትር የክፍያ ሥርዓቱን ሊያቀላጥፍለት የሚችሉ በኢትዮጵያ ንግድ ባንክ መደቡ A የሆነ የባንክ ሂሳብ እንዲከፈትና ወጪዎችን ከዚሁ የባንክ ሂሳብ እንዲንቀሳቀስ ያደርጋል፤

10. የግል ንግድ ባንኮች ተግባርና ኃላፊነት

10.1. ከገንዘብ ሚኒስቴር በሚሰጠው ቋሚ ትዕዛዝ መሠረት ለወረርሽኝ መከላከያ በተከፈቱ የባንክ ሂሳቦች ገቢ የተደረገውን ገንዘብ በየዕለቱ በ11:00 ሰዓት በኢት/ብሔራዊ ባንክ ለኮሮና ቫይረስ (COVID-19) ወረርሽኝ መከላከያና መቆጣጠሪያ ተብሎ ወደ ተከፈተው የባንክ ሂሳብ ያስተላልፋሉ፤

10.2. የግል ንግድ ባንኮች የፈንዱን ገቢ ሰብስበው ወደ ብሔራዊ ባንክ ከማስተላለፍ ውጭ ከተሰበሰበው ገንዘብ ላይ ለሌላ አካል አያስተላልፉም ወይም አይከፍሉም፤

10.3. የግል ንግድ ባንኮች ላስገቢው አካላት የከፊዲት አድቫይስ መስጠት አለባቸው፤

10.4. የግል ንግድ ባንኮች ለኮቪድ-19 የባንክ ሂሳብ መክፈት የሚችሉት የገንዘብ ሚኒስቴር በሚያስተላልፍላቸው ትዕዛዝ ብቻ ነው፤

ክፍል ሶስት

ፈንድ አሰባሰብ እና አስተዳደር

11. ስለ ፈንድ አሰባሰብ እና አስተዳደር

11.1. የገቢ ዓይነቶች፡-

- ሀ. በጥሬ ገንዘብ የሚሰበሰብ ገቢ፤
- ለ. በዓይነት የሚገኝ አላቂ እና ቋሚ ዕቃ፤
- ሐ. በጊዜያዊነት በአደራ የሚሰጥ ንብረት፤
- መ. የትራንስፖርት አገልግሎት፤
- ሰ. ሌሎች፤

11.2. የገቢ ምንጭ

- ሀ. ከመንግስት የሚመደብ ገንዘብ፤
- ለ. ከመንግስት-ልማት ድርጅቶች የሚሰጥ ድጋፍ፤
- ሐ. ከግል ድርጅቶች የሚሰጥ ድጋፍ፤
- መ. መንግስታዊ ካልሆኑ ተቋማት (NGO) የሚገኝ ድጋፍ፤
- ሠ. ከመንግስትና ከግል ተቀጣሪ ሰራተኞች የሚሰበሰብ ገቢ፤
- ረ. ከኃይማኖት ተቋማት የሚገኝ ድጋፍ፤
- ሰ. ከግለሰቦች የሚሰጥ ድጋፍ፤
- ሸ. ከዲያስፖራ የሚገኝ ድጋፍ፤
- ቀ. ከውጭ መንግስታትና ዓለም አቀፍ ተቋማት የሚገኝ ዕርዳታ፤
- በ. ሌሎች

12. የጥሬ ገንዘብ አሰባሰብ

12.1. በውጭ ምንዛሬ የሚገባ ገንዘብ በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ለኮሮና ቫይረስ (COVID-19) ወረርሽኝ መከላከያ ተብሎ በተከፈተው የባንክ ሂሳብ ገቢ ይደረጋል፤

- 12.2. የጥሬ ገንዘብ አሰባሰብ በባንክ ዝውውር፣ በቼክ ወይም በጥሬ ገንዘብ ሊሆን ይችላል፤
- 12.3. ከአገር ውስጥ በኢትዮጵያ ብር ተሰብስቦ በባንክ ገቢ የሚደረገው ጥሬ ገንዘብ ወይም ቼክ በኢትዮጵያ ንግድ ባንክ እና በግል ንግድ ባንኮች ለኮሮና ቫይረስ (COVID-19) ወረርሽኝ መከላከያ ተብሎ በተከፈቱ የባንክ ሂሳብ ቁጥሮች ገቢ ይደረጋል፤
- 12.4. ከመንግስት ሠራተኞች፣ ከግል ድርጅት ሠራተኞች እና መንግስታዊ ካልሆኑ ተቋማት ሠራተኞች የሚሰበሰብ ገቢ ፔይሮሉን በሚያዘጋጀው መስሪያ ቤት አማካይነት የተሰበሰበው ገንዘብ በየወሩ መጨረሻ ቃል የተገባው እስኪጠናቀቅ ሳይቋረጥ በመንግስት ወይም በግል የንግድ ባንኮች ለዚህ አገልግሎት በተከፈቱ የባንክ ሂሳብ ቁጥር ገቢ ይደረጋል፤
- 12.5. በገንዘብ ያዥ ወይም ገቢ እንዲሰበሰብ ውክልና የተሰጠው አካል አማካይነት በጥሬ ገንዘብ የሚሰበሰብ ገቢ በየዕለቱ ለዚህ አገልግሎት በተከፈተ የባንክ ሂሳብ ገቢ መደረግ አለበት፤
- 12.6. ባንክ ገቢ ለሚደረጉ ገንዘቦች የባንክ ገቢ አድቫይስ እንደ ደረሰኝ ይቆጠራል፤

13. የጥሬ ገንዘብ መሰብሰቢያ ገቢ ደረሰኞች እና አመዘጋገብ

- 13.1. የፌዴራል መንግስት መስሪያ ቤቶች በባንክ ለሚያስገቡት ገቢ ከባንክ የሚሰጣቸው አድቫይስ ወይም ስሊፕ እንደገቢ ደረሰኝ ተጠቅመው የሂሳብ ማስመስከሪያ ቫውቸር በመጠቀም የሂሳብ ምዝገባ ያከናውናሉ፤
- 13.2. ገንዘብ ሚኒስቴር በየዕለቱ ከኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የባንክ ስቴትመንት እና አድቫይሶችን በመሰብሰብ ከየትኛው ባንክ እንደገባ በእያንዳንዱ ገቢ አድራጊ ባንክ የገቢ ደረሰኝ በማዘጋጀት ይመዘግባል፤
- 13.3. የጥሬ ገንዘብ ገቢ መሰብሰቢያ ደረሰኝ የተለየ ማሳተም ሳያስፈልግ ለመደበኛው ሥራ ከገንዘብ ሚኒስቴር ገዝተው ወይም በገንዘብ ሚኒስቴር ፈቃድ በኤሌክትሮኒክስ ወይም በገንዘብ ሚኒስቴር ፈቃድ አሳትመው የሚጠቀሙ መስሪያ ቤቶች ከሚጠቀሙበት ውስጥ የተወሰኑ የገቢ መሰብሰቢያ ደረሰኝ ፓዶችን በመለየት ለዚህ ተግባር ብቻ እንዲውል በማድረግ ይጠቀማሉ፤
- 13.4. መስሪያ ቤቶች ለወረርሽኝ መከላከያና መቆጣጠሪያ የሰበሰቡትን ገቢ ወደ ባንክ ከማስገባት ውጭ ወጪ አድርገው መጠቀም አይችሉም፤
- 13.5. የአገር ውስጥ እርዳታ ገቢ በገቢ ሂሳብ ኮድ 1483 የሚመዘገብ ይሆናል፤

13.6. ከዲያስፖራ የሚገኝ እርዳታ በገቢ ሂሳብ ኮድ 1489 ይመዘገባል፤

14. በዓይነት የሚሰበሰብ ገቢ

14.1. የአላቂ ዕቃዎች ፣ የንጽህና መጠበቂያ፣ መድኃኒቶች፣ ምግብ፣ ጥሬ ዕቃዎች እና ሸቀጣ ሸቀጦች፣ አልባሳት እና ሌሎች አላቂ ቁሳቁሶች የወቅታዊ የገበያ ተመን ተወስዶ ለዚህ አገልግሎት በተለየው የንብረት ገቢ እና ወጪ ደረሰኞች እየተመዘገበና ወጪ እየተደረገ ለፈንዱ ቁጥጥር ስራ ይውላል።

14.2. በጊዛያዊነት የሚሰጡ አደራ ንብረቶች

ሀ. በጊዛያዊነት የሚሰጡ ሕንፃዎች፣ ተሽከርካሪዎች እና ሌሎች ቋሚ ዕቃዎች የተለየ ፎርም ተዘጋጅቶ በአደራ ይመዘገባል፤

ለ. በአደራ በመረከብ አገልግሎት እየዋለ በንብረት ወቅት በንብረቱ ላይ የተለየ ጉዳት ቢደርስ፣ ዕቃ ቢሰበር እና ቢበላሽ በዕለቱ ይመዘገባል በመጨረሻም እንዲጠገንለት ዕርዳታ ሰጪው ቢጠይቅ በአገልግሎቱ ወቅት መበላሸቱ ከተረጋገጠ ሊጠገንለት ይችላል፤

14.3. ሙሉ በሙሉ በስጦታ የሚሰጡ ቋሚ ዕቃዎች በሚኖርበት ጊዜ፣

ሀ. በስጦታ የተሰጠው ዕቃ በፈቃደኝነት የተሰጠ እና ሙሉ በሙሉ የተሰጠ ስለመሆኑ ባለንበረቱ በጽሑፍ ፊርም መስጠት አለበት፤

ለ. በስጦታ የተገኙ ቋሚ ንብረቶች ወረርሽኑ ሲያበቃ በገንዘብ ሚኒስቴር በኩል ለመንግስት ተቋማት ሊደለደል ይችላል፤

**ክፍል ሦስት
የበጀት እና የወጪ ሂሳብ አያያዝ**

15. የበጀት አያያዝ እና አመዘጋገብ

15.1. ከአገር ውስጥ ዕርዳታ የሚሰበሰብ ገቢ በገቢ ሂሳብ ኮድ 1483 እንዲሁም ከዲያስፖራ የሚገኝ ዕርዳታ በገቢ ሂሳብ መደብ 1489 በመመዘገብ ከዚህ የሚወጣ ወጪም የፋይናንስ ምንጭ 1900 በመጠቀም የሚመዘገብ ሆኖ በበጀት ዓመቱ መጨረሻ በወጣው ወጪ ልክ በተጨማሪ በጀት የሚመዘገብ ይሆናል፤

15.2. ከመንግስት ግምጃ ቤት የሚመደብ በጀት በ1800 የፋይናንስ ምንጭ ተመዝግቦ የወጪ ሂሳብ መደቡ በተፈቀደበት ፕሮግራም እና የወጪ ሂሳብ ኮድ የሚመዘገብ ይሆናል፤

15.3. የወጭ ዕርዳታ እና ብድርም በስምምነት ሰነዱ ላይ በተገለጸው የፋይናንስ ምንጭ እና የወጪ ሂሳብ መደብ በመከተል ወጪው የሚመዘገብ ይሆናል።

16. የወጪ ሂሳብ አያያዝ እና አመዘጋገብ

16.1. የግዥ ሂሳብ ሲወራረድ በደጋፊነት መቅረብ ያለበት ደጋፊ ሰነዶች የግዥ መጠየቂያ፣ የግዥ ኮሚቴ ቃለ ጉባኤ፣ አቅራቢው የሰጠው ደረሰኝ፣ የንብረት ገቢ ደረሰኝ፣ ተጨማሪ እሴት ታክስ (VAT) እና ዊዝ ሆልዲንግ (Withholding) ታክስ የተቀነሰበት ደረሰኝ ናቸው፤

16.2. የተጨማሪ እሴት ታክስ (VAT) እና ዊዝሆልዲንግ (Withholding) ታክስ መሰብሰቢያ ደረሰኞችን ከገንዘብ ሚኒስቴር ለዚሁ ተግባር ጠይቀው በመውሰድ ሥራ ላይ ይውላል፤

16.3. የጥቃቅን ሥራ ማስኬጃ ወጪ (Petty cash):- ለጥቃቅን ሥራ ማስኬጃ እንደ ነዳጅ፣ ውሎአበል እና ሌሎች አስቸኳይ እና አነስተኛ ወጪዎች የሚውል እስከ ብር 100,000.00 /አንድ መቶ ሺህ/ ብር ድረስ በካዝና በገንዘብ ያዥ ኃላፊነት ይንቀሳቀሳል፤

16.4. በአንድ የክፍያ መጠየቂያ ከካዝና ወጪ የሚሆን ከብር 10,000.00 (አስር ሺህ) የማይበልጥ ይሆናል፤ ከብር 10,000.00 (አስር ሺህ) በላይ የሚፈጸም ክፍያ በቼክና በባንክ ዝውውር የሚፈጸም ይሆናል፤

16.5. ለተለያዩ አገልግሎቶችና ዕቃዎች ግዥ ክፍያ ሲፈጸም የተጨማሪ እሴት ታክስ እና ከተከፋይ ሂሳብ ላይ ተቀናሽ የሚደረግ ታክስ በተዘጋጀው የታክስ አሰባሰብ ሕግ መሠረት ተግባራዊ ይደረጋል፤

16.6. የወጪ ማስመስከሪያ ቫውቸሮች ለዚሁ አገልግሎት ተለይቶ ለመደበኛ ከሚገዛው ውስጥ የተወሰኑ ቫውቸሮችን ለይቶ በመውሰድ የሚጠቀም ይሆናል፤

16.7. የወጪ ሂሳብ ኮድ በመደበኛው በ IBEX ወይም IFMIS የአሠራር ሥርዓት የተዘረጋውን አርክስት የሚከተል ይሆናል፤

ክፍል አራት
የግዥ፣ ንብረት አያያዝና አወጋገድ

17. የግዥ አፈፃፀም

17.1. ወረርሽኝ ጊዜ የማይሰጥ አጣጣል፣ የሰውን ህይወት የሚቀጥፍ እና በፍጥነት የሚሰራጭ በመሆኑ ይህንኑ ለመከላከልና ለመቆጣጠር ለአስቸኳይ ሥራዎች የሚፈለጉ ዕቃዎችን ለመግዛት በመንግስት ግዥ አዋጅና መመሪያ ላይ ለአንደዚህ ዓይነት አጣጣል አደጋዎች ግዥዎች ለመፈጸም በተደነገገው መሰረት ግዥው ሊፈጸም ይችላል።

18. የንብረት ገቢና ወጪ አያያዝ

18.1. ለወረርሽኝ አገልግሎት የሚገዛ ዕቃ ከፋብሪካ ወይም ከአከፋፋይ ድርጅቶች በጥቅል የሚገዛና ወደ ክልሎች እና ከተማ አስተዳደሮች በዚያው በኩል የሚሰራጭ በሚሆንበት ጊዜ ንብረቱ ከተላከላቸው ክልሎች እና ከተማ አስተዳደሮች ንብረቱ ለመድረሱ የሚሰጥ የንብረት ገቢ ደረሰኝ አስፈጻሚው መስሪያ ቤት ሲደርሰው ምዝገባውን ያከናውናል።

18.2. ለፌዴራል አገልግሎት ግዥ የተፈፀመ ንብረት በንብረት ገቢ ደረሰኝ (ሞዴል -19) አስፈጻሚው መስሪያ ቤት በሚያዘጋጀው ስቶር (የንብረት መጋዘን) ገቢ ያደርጋል።

18.3. የንብረት ወጪ ከሚመለከተው አካል ትዕዛዝ ሲሰጠው በንብረት ወጪ ደረሰኝ (ሞዴል 22) መሠረት ለሚመለከተው አካል ይሰጣል። ይህንኑ ምዝገባ ያካሂዳል።

19. የንብረት አወጋገድ ሥርዓት

19.1. ወረርሽኝ በቁጥጥር ሥር መዋሉ በብሔራዊ ኮሚቴ መግለጫ ከተሰጠ በኋላ ሥራ ላይ የማይውሉ ዕቃዎች በንብረት አስተዳደር መመሪያ መሰረት ይወገዳሉ።

ክፍል አምስት
የሂሳብ አያያዝ እና ሪፖርት አቀራረብ

20. የሂሳብ አያያዝ ዘዴ

20.1. የፈንዱ ሂሳብ የመደበኛውን በጀት የ IBEX ወይም IFMIS የሂሳብ አሰራር ሥርዓትን ይከተላል።

20.2. የሂሳብ አወቃቀር

ሀ. የአገር ውስጥ እርዳታ የገቢ ሂሳብ በኮድ 1483 በመጠቀም የአገር ውስጥ እርዳታ ተብሎ ይመዘገባል፤

ለ. የውጭ አገር እርዳታ ሲገኝ የዕርዳታ ሰጪውን የገቢ ኮድ በመጠቀም ይመዘገባል፤

ሐ. ከዲያስፖራ የሚገኝ (ዶላር) ዕርዳታ የገቢ ሂሳብ ኮድ 1489 በመጠቀም ይመዘገባል፤

መ. የወጪ ሂሳብ እና ሌሎች መደበኛ /Natural Accounts/ መደበኛውን የ IBEX ወይም IFMIS የሂሳብ አሰራር ስርዓት በመጠቀም ይመዘገባል፤

20.3. የሂሳብ መዝገብና አያያዝ

ሀ. የሂሳብ መዝገብ ለዚሁ ለኮሮና ቫይረስ (COVID-19) መቆጣጠሪያና መከላከያ ከመንግስት የተመደበ በጀት፣ የአገር ውስጥ እርዳታ እንዲሁም የውጭ ዕርዳታ እና ብድር ለየብቻ በየፋይናንስ ምንጩ የሂሳብ እንቅስቃሴ መዝገብ (Transaction Register) በ IBEX ወይም IFMIS በመክፈት ይያዛል፤

ለ. የሂሳብ ሌጅሮችም በአያንዳንዱ የሂሳብ ኮድ ጠቅላላ እና ተቀጽላ ሌጅሮችን በማዘጋጀት ይያዛል፤

ሐ. በየወሩ የባንክ ማስታረቂያ ይዘጋጃል፤

መ. በየአለቱ የሳጥን ሂሳብ ቆጠራ ይደረጋል፤

20.4. የሂሳብ ሪፖርት ይዘት እና የማቅረቢያ ጊዜ

20.4.1. የሂሳብ ሪፖርት ይዘቱ የሚከተሉትን ያጠቃልላል

ሀ. የገቢ ሂሳብ ሪፖርት

ለ. የወጪ ሂሳብ ሪፖርት

ሐ. የገንዘብ ዝውውር ሪፖርት (ከመንግስት የሚመደብ ድጎማ በጀት)

መ. የተሰብሰቢ ሂሳብ ሪፖርት

ሠ. የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት

ረ. የሂሳብ ማመዘዛኛ ሪፖርት

ሰ. የባንክ ሂሳብ ማስታረቂያ ከነ ባንክ መግለጫወ

ሸ. የሣጥን ቆጠራ ሪፖርት

20.4.2. የሪፖርት ማቅረቢያ ጊዜ

ሀ. አስፈጻሚው መስሪያ ቤት የሂሳብ ሪፖርቱን በየሶስት ወሩ ለገንዘብ ሚኒስቴር የሂሳብ ሪፖርት ያቀርባል፤

ክፍል ስድስት
የቁጥጥር እና ኦዲት ሥርዓት

21. የቁጥጥር እና ኦዲት

21.1. አላቂ፣ ቋሚ እና በአደራ የተሰጡ ንብረቶቹ በየሶስት ወሩ ቆጠራ እየተደረገ ከወጪ ቀሪ ሚዛኑ ሪፖርት እየተዘጋጀ የሚቀርብና በመጨረሻም ኦዲት ስለምደረግ በስርዓት ተመዝግቦ ይቀመጣል፤

21.2. የሂሳብ መዛግብቶች በትክክል እንዲያዝ በማድረግ በአስፈጻሚ መስሪያ ቤቶች በኩል በውስጥ ኦዲተሮች ኦዲት የሚደረግ ይሆናል፤

21.3. ወረርሽኝ በቁጥጥር ስር መዋሉ በብሔራዊ ኮሚቴ ለሕዝብ ከተገለጸበት ዕለት አንስቶ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ በውስጥ ኦዲት ተረጋግጦ ይቀርባል፤

ክፍል ሰባት
ተፈጻሚ የሚሆንበት ጊዜ

22. ይህ መመሪያ ከሚያዝያ 15 ቀን 2012 ዓ.ም. ጀምሮ ተፈጻሚነት ይኖረዋል፤

አዲስ አበባ

አህመድ ሸዴ
ገንዘብ ሚኒስትር